

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 47/13
V Lucemburku dne 16. dubna 2013

Rozsudek ve věcech C-274/11 a C-295/11
Španělsko a Itálie v. Rada

Soudní dvůr zamítl žaloby Španělska a Itálie proti rozhodnutí Rady o povolení posílené spolupráce v oblasti jednotného patentu

Vzhledem k tomu, že členské státy nemohou dosáhnout společné právní úpravy pro celou Unii v přiměřené lhůtě, přispívá napadené rozhodnutí k procesu evropské integrace.

Cílem posílené spolupráce je podporovat cíle Unie, chránit její zájmy a posilovat její proces integrace. Rozhodnutí o povolení posílené spolupráce přijme Rada až jako poslední prostředek, pokud shledá, že cílů této spolupráce nelze dosáhnout v přiměřené lhůtě Unii jako celkem. Toto rozhodnutí přijme Rada na návrh Komise po obdržení souhlasu Parlamentu.

Rozhodnutím přijatým v roce 2011¹ povolila Rada posílenou spolupráci za účelem vytvoření jednotné patentové ochrany mezi 25 členskými státy (z 27 členských států Unie), přičemž Španělsko a Itálie účast na této spolupráci odmítly. Cílem této spolupráce je též zavést centralizovaný režim pro udělování oprávnění, koordinaci a kontrolu na úrovni Unie.

Španělsko a Itálie se domáhaly, aby Soudní dvůr zrušil rozhodnutí Rady², když namítaly jeho neplatnost z několika důvodů.

Soudní dvůr předně uvádí, že Smlouva o fungování Evropské unie (SFEU) dovoluje Unii v rámci vnitřního trhu vytvořit evropská práva k duševnímu vlastnictví. S tímto vytvořením navíc úzce souvisí pravomoc k přijetí pravidel pro používání jazyků ve vztahu k výše uvedeným evropským právům. Tyto pravomoci, které spadají do rámce fungování vnitřního trhu, tudíž patří do oblasti sdílené pravomoci Unie a členských států. Nevýlučnost těchto pravomocí Radu opravňuje k povolení této posílené spolupráce.

Španělsko a Itálie ve svých žalobách vytýkají Radě především to, že povolením této posílené spolupráce obešla požadavek jednomyslnosti a vyloučila námitky těchto dvou států proti návrhu Komise týkajícímu se pravidel pro používání jazyků ve vztahu k jednotnému patentu. Soudní dvůr při posouzení tohoto argumentu zdůrazňuje, že nic členským státům nezakazuje navázat mezi sebou posílenou spolupráci v rámci pravomocí Unie, které musí být podle Smluv vykonávány jednomyslně. Právě naopak ze SFEU vyplývá, že takovéto pravomoci jsou při splnění podmínek uvedených ve Smlouvách vhodné k posílené spolupráci a že v takovém případě bude s výhradou, že Rada nepřijala rozhodnutí, že bude rozhodovat kvalifikovanou většinou, jednomyslnost představována hlasy pouze zúčastněných členských států. Rozhodnutí povolit posílenou spolupráci poté, co bylo konstatováno, že jednotný patent a k němu se vztahující pravidla pro používání jazyků nemohly být zavedeny v přiměřené lhůtě Unii jako celkem, tudíž nikterak neobchází požadavek jednomyslnosti ani nevylučuje členské státy, které se nepřipojily k žádostem o posílenou spolupráci, nýbrž vzhledem k nemožnosti dosáhnout společné právní úpravy pro celou Unii v přiměřené lhůtě přispívá k **procesu integrace**.

¹ Rozhodnutí Rady 2011/167/EU ze dne 10. března 2011, kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany (Úř. věst. L 76, s. 53).

² Rada je podporována Belgií, Českou republikou, Německem, Irskem, Francií, Maďarskem, Nizozemskem, Polskem, Švédskem, Spojeným královstvím, Parlamentem a Komisí.

Soudní dvůr se dále zabývá argumentem Španělska a Itálie založeným na ustanovení Smlouvy o Evropské unii, podle kterého může Rada povolit posílenou spolupráci „**až jako poslední prostředek**“, pokud shledá, že cílů této spolupráce nelze dosáhnout v přiměřené lhůtě Unii jako celkem“. Soudní dvůr v tomto ohledu zdůrazňuje, že by zájmy Unie a proces integrace očividně nebyly chráněny, pokud by každé bezvýsledné jednání mohlo vést k jedné nebo více posíleným spolupracím na úkor hledání kompromisu, který by umožnil přijmout právní úpravu pro Unii jako celek. V projednávané věci však Rada důkladně a nestranně ověřila, že podmínka přijetí rozhodnutí „až jako posledního prostředku“ byla splněna.

Rada náležitě přihlédla ke skutečnosti, že legislativní proces s cílem vytvořit jednotný patent na unijní úrovni byl započat v roce 2000 a prošel několika etapami. Je též patrné, že na půdě Rady byl všemi členskými státy debatován značný počet různých pravidel pro používání jazyků ve vztahu k jednotnému patentu a že žádná z těchto pravidel nezískala takovou podporu, jaká by vedla k přijetí uceleného „legislativního balíčku“ týkajícího se tohoto patentu na úrovni Unie.

Soudní dvůr shledává nepodloženou argumentaci Španělska a Itálie, že by ochrana přiznaná tímto jednotným patentem neměla z hlediska jednotnosti, a tudíž z hlediska integrace, žádný přínos oproti situaci, která je výsledkem provedení pravidel stanovených v EPÚ³. Evropské patenty udělené podle pravidel EPÚ totiž neposkytují jednotnou ochranu ve státech, které jsou smluvními stranami této úmluvy, ale v každém z těchto států zajišťují ochranu, jejíž rozsah je vymezen vnitrostátním právem. Naproti tomu jednotný patent navrhovaný napadeným rozhodnutím by poskytoval jednotnou ochranu na území všech členských států zúčastněných na posílené spolupráci. V rozporu s tím, co bylo tvrzeno, **napadené rozhodnutí** mimoto **nenarušuje vnitřní trh nebo hospodářskou, sociální a územní soudržnost Unie**. Podle Soudního dvora **napadené rozhodnutí** navíc **nezasahuje do pravomocí, práv a povinností členských států**, které se posílené spolupráce neúčastní. Ačkoli je bezpochyby zásadní, aby posílená spolupráce nevedla k přijetí opatření, která by nezúčastněným členským státům bránila ve výkonu jejich pravomocí a práv a v plnění jejich povinností, státy účastníci se této spolupráce mohou naproti tomu přijmout pravidla, s nimiž by tyto nezúčastněné státy nesouhlasily, kdyby se této spolupráce účastnily. Přijetí takovýchto pravidel ostatně nemění nic na možnosti nezúčastněných členských států v budoucnu přistoupit k posílené spolupráci.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106

³ Úmluva o udělování evropských patentů (Evropská patentová úmluva), podepsaná v Mnichově (Německo) dne 5. října 1973, která vstoupila v platnost dne 7. října 1977.